

I over 16 måneder har Jarle og Roverjenta Betsy vært ute på de afrikanske veiene. Det har blitt 75.000 kilometer i tjuelfem forskjellige land og grunnet det spesielle rutevalget, har de vært igjennom nesten 40 grensepasseringer. Nå befinner paret seg i Kamerun på jakt etter nye opplevelser og eventyr. Eli Størset fra Bugen på Kyrksæterøra har nettopp forlatt teamet etter tre ukers samarbeid. Betsy er Land Roveren som Jarle navigerer på kryss og tvers på det afrikanske kontinentet.

På hjul i Afrika

Malariafeber og snegle

fra apotekdamer i Hemne

Det går i sneglefart hvis en teller antall kilometer vi har nærmet oss målet siden siste artikkel i ST. **Kun hundre mil nærmere Nordkapp** på drøye tre måneder er vel kanskje ikke noe å skryte av, men det har heller aldri vært vår intensjon. Skryte kan vi gjøre når vi sitter med gode venner i en eller annen røykfylt kjellerstue uti Bugen når alle målene er nådd.

Tekst og foto: **Jarle Auset**

Det er kun tusen kilometer nærmere Nordkapp, men nærmere 12 000 kjørte kilometer siden vi befant oss i hovedstaden Nairobi i Kenya i begynnelsen av mars. Vi teller også 13 besøkte land og uhorvelig mange grensepasseringer. Å forfatte et sammendrag fra disse opplevelsene i et lite reisebrev blir et lite prosjekt i seg selv.

Tusen kilometers omtur

Allerede i Sudan ble det bestemt at kryssing av kontinentet gjennom Den Sentral Afrikanske Republikken (SAR) ble for risikofylt og usikkert med en skrantende Betsy. Turen måtte da gå sørover til Zambia via Angola og nordover inn i Vest Afrika. I et familieråd i Nairobi i Kenya besluttet vi også å kjøre helt ned til Johannesburg i Sør-Afrika for å besøke gamle venner og oppgradere bil og utstyr. Det ville bli kun tusen kilometers

omtur, og i den store sammenhengen er jo det som å kjøre nedom Vinjeøra på vei fra Hemne til Orkdal.

Idiotisk snarvei

I løpet av fem dager var vi plutselig tilbake til utgangspunktet drøye året etter at Tore Auset, Betsy og undertegnede startet det hele i januar 2006. Etappen Nairobi til Johannesburg gikk nesten i ett. Hvis en kjører 10-12 timer hver dag og unnlater å besøke severdigheter og nasjonalparker, kan det gå utrolig raskt. Enda raskere kunne det gått om vi hadde unnlatt å ta en idiotisk «snarvei» gjennom Tanzania. Betsy fikk så mye juling at jeg hadde dårlig samvittighet og kroppsvondt i flere dager.

Fikk malaria

Det som jeg trodde var mangel på samvittighet, skulle etter hvert vise seg å

være malaria, men uansett følte jeg at den kom som fortjent eller forventet. Malariamyggen (og selvfølgelig bare hunnymyggen) invaderer de røde blodcellene i kroppen, noe som gjør at du får frysninger, hetetokter som gjør at du svetter som en gris. I mitt tilfelle fikk jeg leddsmerter som multipliserte mine kroniske leddsmerter et par hundre ganger. Hendene og fingrene verket og jeg følte meg ikke mye til kar under smitteperioden.

I en kort sms til sekretariatet hjemme i Norge beskrev jeg Botswana som et tropelivete og at det måtte være hetebølge, men i virkeligheten var det normal temperatur. Kun en innvortes hetebølge! Heldigvis hadde jeg tatt kurs og «kunne det meste om det meste». Selvmedisineringen begynte, og jeg foreskrev meg selv en kur med malariapiller med like stor kunnskap som en nyutdan-

net allmennpraktiker. I løpet av to dager med medisiner ble jeg ikke særlig friskere og ønsket å bytte lege. Etter to dager på landeveien med malariafeber kom jeg «hjem» til Sør-Afrika og møtte Gabriella, som først kastet meg i dusjen og deretter kjørte meg til førstehjelpen.

pengen

Mary viser oss rundt på eiendommen som skal bli sneglefarm sponset av de ansatte på Hemne Apotek på Kyrksæterøra.

Årsaken til at hun prioriterte dusj før doktoren kan vi alle tenke oss.

Legebesøket ble for meg en aha-opplevelse. Sjøl om jeg ikke klarte å friskemelde meg sjøl med «gjør det selv-metoden», så var jeg på riktig kurs. Han foreskrev samme medisin som jeg allerede

de hadde tatt, men med riktig dosering. Jeg hadde tatt kun to tablett daglig, riktig dose var åtte!!! Så neste gang bør jeg lese bruksanvisningen før febertoktene slår inn for fullt.

Tyveritokter

Det andre som det ble skrytt så heftig av i siste brevet, var at vi ikke hadde blitt besøkt av tyver eller banditter i løpet av tiden i Afrika. Vel, den traff oss også rett i fleisen da vi var innom en grenseby helt nord i Namibia. Som kjent er Namibia et av de landene som kan skryte av å være et av Afrikas tryggeste nasjoner.

Jeg skulle fylle en av gassflaskene og kjørte inn på et område hvor de solgte slikt. Stedet var inngjerdet slik at det så tilsynelatende trygt ut. Portene var derimot åpne og noen skurker hadde blitt fristet av Betsys fargerike ytre og ville antakeligvis sjekke om det var noe verdifullt inne i denne lekre kjøredoningen.

Guttene måtte ha jobbet i team da jeg klarte å få tak i den ene som selvfølgelig var uten tjuvgods. Skaderapporten inneholdt verdier for over seksti tusen kro-

Rettelser fra forrige reisebrev

Hei på dere, og velkommen tilbake ombord i cape2cape skuta. Først et par rettelser fra forrige reisebrev, hvor det ble uttrykt så barskt: «La meg banke meg i hodet tre ganger...» under avsnittet *Sykdom, banditter og ulykker*.

Saken er den er at etter dette ble skrevet har det vært både sykdom og banditt besøk i leiren, så en bør kanskje være litt forsiktig med å skryte på seg helse og sikkerhet. Uansett, så har ikke inntrykket av kontinentet blitt svekket av den grunn. Forsiktighet og årvåkenhet er et nøkkelord som kan tas i bruk om det så er en helgatur til Grisvågøya på Mørekysten.

ner, og det meste var å finne i en fotobag som de hadde nasket med seg.

Videokamera, telefon og noen penger forsvant også, så dagens arbeidsøkt for disse tjuvene var riktig så vellykket.

Nå har alle land sine «fettkuler» og Oshakati i Namibia kan vel sies å være et slikt sted. I tiden etter ranet fikk jeg føle hvordan det er å være på kant med byens b-gjeng, da det flokket seg banditter rundt Betsy, og jeg måtte sette inn racergiret og kjøre derfra så steinspruten sto. En av røverne forsøkte til og med å rive av meg brillene under fart, så det var lite hyggelig.

Sponsor redder bokprosjektet

Dette kunne ha vært slutten på bokprosjektet, hadde ikke en gavmild og imøtekommende sponsor sagt at: «ta første flyet hjem, vi ønsker å hjelpe deg!». Det er ikke noen hemmelighet at det er

lan står foran Betsy som hvor hver uke som går ligner mer og mer på en matnadsbil under Hemnedagene. PS! Det er plass til flere klistremerker, så send penger!

FotoVideo som er hovedsponsoren for prosjektene våre, og når utstyret ikke var forsikret, var det tvingende nødvendig å få hjelp for å få det hele tatt å fortsette med bokprosjektet «Barn i Afrika».

Godvilje i sneglefart

Årsaken til at det er blitt lite godvilje den senere tiden, har vært for mye stress, kjøring og at bokprosjektet har tatt mesteparten av tiden i de landene som vi har besøkt. Når jeg har co-piloter med, har vi noe som heter arbeidsfordeling, og Eli Størset fikk som hovedoppgave å åpne godviljepengesekken.

Utfordringen som sto for tur, var å finne et passende kvinneprojekt, da bidraget fra de ansatte ved Hemne Apotek hadde øremerket pengene til kvinnfolk. Eli klarte oppdraget på tredje siste dag, så forsøk å forstå at det ikke bare er å sveive ned vinduet å kaste pengene ut på gaten. Ikke for det, du kan vær sikker på at de lander ved føttene til noen trengende uansett hvilken retning du kaster dem.

Vi kom i kontakt med et statlig utviklingsprogram som utdannet kvinner i bedriftsledelse, og ved oppfølging finansierte oppstart og i gang kjøring. Vi ønsket å treffe noen som allerede hadde satt i gang sine prosjekt og kunne enten besøke en sneglefarm, rekeoppdrett eller cassava foredlingsprosjekt. Vi valgte snegler da det både hørtes interessant ut og vi har i dagene før sett masse unger gå og plukke snegler langs veiene, samt at det er en lokal delikatesse som stekes på spyd og selges av utallige gateselgere.

Mary het kvinnen som

” Hvis en kjører 10-12 timer hver dag og unnlater å besøke severdigheter og nasjonalparker, kan det gå utrolig raskt.

hadde satt i gang en sneglefarm i bakhagen sin, men som absolutt hadde behov for litt pengestøtte for å få reparert den eksisterende farmen, samt bygge ut et par nye «brønner» for å utvide foretningen. Vi bestemte oss for å hjelpe, og med full finansiering fra apotekjentene på Kyrksæterøra, er bygningsarbeidene allerede i gang.

Skremmende fra regnskogen

Det er så mange historier som ville vært underholdende lesning fra alle landene som vi har besøkt, men papirfabrikkene i Norge strekker ikke til, og bruke regnskogen i Afrika kommer ikke på tale. Eli som har vært min co-pilot i tre uker i mai og juni var med på et besøk i regnskogen i Ekvatorial Guinea, og det er skremmende hvor mye som logges ut av disse økologisk viktige områdene.

Vi har et redaksjonelt pålegg om å avslutte dette brevet nå, men kommer sterkt tilbake til høsten med ny rapportering fra vår eventyr reise cape2cape.

Besøk hos heller på weben www.cape2cape.no Der kan du lese mer om prosjektet og se på flere hundre bilder av det som har skjedd frem til nå.

Et typisk overnattingssted under de lange fartsetappene. Denne gang «gjemte» vi oss bak en fraflyttet skolebygning like ved hovedveien.

Døvstumme Lavinia Mateus som ble intervjuet i Namibia var hoppende glad da Jarle kom tilbake fra norgesturen og hadde med en koffert med mye rart oppi. Rune Ovlien vet nå at hans koffert er å finne i en liten landsby langt nord i Namibia.

Når jeg rusler rundt for å virkelig finne noen «blinksudd», så tar jeg med fotobag og stativ og skjuler ikke at jeg er ut for å fotografere. De som ønsker å posere gir som regel uttrykk for det. Her er noen gutter fra stranda i Luanda, Angola som e-elsker å bli fotografert.

Nye venner tar farvel med oss etter nok en natt i nye omgivelser. Dette er fra Milanicibi, en liten landsby i det lille landet Gabon.

Veiene er vanskelig å beskrive med ord, og det er ikke lett å se hvor dårlig forholdene er på et fotografi heller. Dette er i Kongo.

ØYEBLIKKET

Dersom man av og til er tvil om hva man egentlig står for og hva slags menneske man er, er det bare å ta tastaturet til hjelp. For det er utrolig hvor mye man kan finne ut som seg selv ved å prøve noen av de utallige testene av ymse slag som fins på internett. Hvilken Hollywood-stjerne ligner du mest på? Hvor i Norge bør du helst bo i? Hva slags fantasiskipning er du? Hvilket møbel ville du ha vært? Hvilken kake er du? Hva er din mentale alder? Eller hva slags film er livet ditt? Det er ikke måte på hva slags informasjon man kan grave fram om seg selv.

Selv har jeg blant mye annet jeg ikke visste fra før funnet ut at mitt liv er som en romantisk komedie. Ja vel? Kan ikke si at jeg har fått særlig mange tips verken fra Meg Ryan eller Julia Roberts om hvordan jeg bør håndtere situasjonen når man er booket til fotballkamp, foreldremøte, barnehageavslutning, trimtur med venner og to fulle vaskemaskiner med klær som må være klar til neste dag - på en og samme kveld. Da hjelper det ikke engang å ha funnet drømmemannen. For han er selvfølgelig fullt opp engasjert i viktig dognadsarbeid som ikke kan sluntres unna.

Men litt trøst i en travel hverdag kan man da allsids finne i disse quiz-ene. For eksempel fortalte en av dem meg at min mentale alder er 24! Det hjalp godt i en periode der jeg deppet ved tanken på å runde mitt fjerde tiår. En annen utpekte feen som den fantasiskipningen jeg ligner mest på, med begrunnelsen «Lykken har du i deg, og du får folk til å se lysere på livet, selv på en kaldt og mørk høstdag». Kan sånt brukes i CV-n tro?

Men litt trøst i en travel hverdag kan man da allsids finne i disse quiz-ene

La gå at en quiz mente at urtrønderske meg passer best til å bo i Stavanger og at jeg som møbel ville ha vært ei stålampe, så lenge fikk jeg full score på testen i europeiske hovedsteder og i Sprechen Sie Deutsch. Det klaffet også bra med min egen oppfatning når øl ble utpekt til min favorittdrink. Hvorfor? «You're happy with who you are. Sure, you may not be the 'sophisticated' and 'refined' type, but at least you're real. You don't let the little things get to you, and you have a good time no matter what life throws at you.» svarte testen. Det er jo nettopp slik jeg gjerne vil framstå.

Nå sist prøvde jeg en test med tittelen «Hvor smart er du?» Resultatet viste høy score på språklig intelligens, og det stemmer jo bra. Jeg har alltid vært glad i språklige utskielser. Men skikkelig bakoversveis fikk jeg av resultatet på punktet selvinnsikt. 0% lyste det mot meg fra dataskjermen. Null prosent. Altså mangler jeg fullstendig selvinnsikt.

Det er godt det snart er ferie. Kanskje bør den brukes til et dypdykk i egen personlighet.

Heidi K. Johnsen